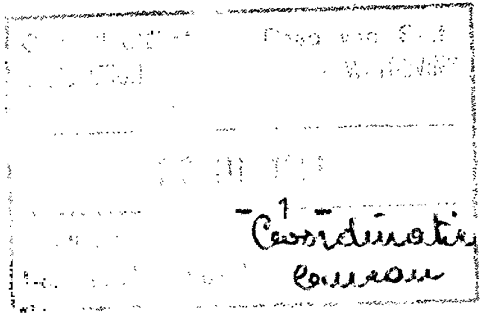

KONINKRIJK BELGIE

ROYAUME DE BELGIQUE

ADVIES VAN DE RAAD VAN STATE

AVIS DU CONSEIL D'ETAT

De RAAD VAN STATE, afdeling wetgeving, tweede kamer, de 5e Maart 1951 door de Minister van Openbaar Onderwijs verzocht hem, binnen een termijn van ten hoogste drie dagen, van advies te dienen over een voorontwerp van wet "tot regeling der organisatie van het Rijkstechnisch onderwijs en tot inrichting van een Hoge Raad voor het Technisch Onderwijs", heeft ter zitting van 8 Maart 1951 het volgend advies gegeven :

Le CONSEIL D'ETAT, section de législation, deuxième chambre, saisi par le Ministre de l'Instruction publique, le 5 mars 1951, d'une demande d'avis, dans un délai ne dépassant pas trois jours, sur un avant-projet de loi "réglant l'organisation de l'enseignement technique de l'Etat et instituant un Conseil supérieur de l'enseignement technique", a donné en sa séance du 8 mars 1951 l'avis suivant :

In het tijdsbestek dat hem door de spoedprocedure is toegemeten, was het de Raad van State onmogelijk een grondig onderzoek te wijden aan het voorontwerp van wet tot regeling der organisatie van het Rijkstechnisch onderwijs en tot inrichting van een Hoge Raad voor het technisch Onderwijs.

Het voorontwerp strekt in de eerste plaats om het door de Staat ingesteld en beheerd technisch onderwijs van een wettelijk statuut, dat het tot dusver niet heeft, te voorzien.

Artikel 1 bepaalt onder meer dat het technisch onderwijs zijn leerlingen voorbereidt tot de uitoefening van een beroep of van een ambacht en hun algemene opvoeding aanvult.

Deze ruime definitie omvat het landbouwonderwijs geregeld door de wet van 15 November 1919 houdende herziening van de wet van 4 April 1890, wat tot gevolg zou moeten hebben dat die wetgeving in het voorontwerp van wet wordt opgenomen.

Is de Regering echter voornemens, de wetgeving van 15 November 1919 betreffende het landbouwonderwijs afgescheiden te behouden, dan zou het voorontwerp, ter voorkoming van alle twijfel, zulks uitdrukkelijk in artikel 1 moeten zeggen. Aan de andere kant, wil men twee afzonderlijke wetgevingen in stand houden, een voor het technisch onderwijs en een voor het landbouwonderwijs, dan zou alles wat op het landbouwonderwijs betrekking heeft zijn plaats moeten krijgen in de wet van 15 November 1919. In dit verband merkt de Raad van State op dat artikel 3, tweede lid, van het voorontwerp bepaalt dat het pensioen van de leden

van het onderwijzend en administratief personeel van de inrichtingen voor landbouwonderwijs is geregeld door de bepalingen op de inrustestelling van de leden van het onderwijzend en administratief personeel van het middelbaar onderwijs. Logischerwijze zou deze bepaling als een artikel 3 bis in de wet van 15 November 1919 moeten worden ingevoegd. Evenzo zou het bepaalde in artikel 6 van het voorontwerp, voor zover het de erkenning van de landbouwscholen betreft, een artikel 2 bis moeten vormen in de wet van 15 November 1919.

Tenslotte zou de titel van het voorontwerp van wet moeten worden omgewerkt, om duidelijk te maken dat het ontwerp niet enkel strekt om de inrichting van het Rijkstechnisch onderwijs te regelen, maar ook om de wet van 15 November 1919 betreffende het landbouwonderwijs aan te vullen.

Volgens artikel 1, "heeft deze wet ten doel het door de Staat ingericht technisch onderwijs te regelen". Onder de uitdrukking "onderwijs door de Staat ingericht" moet, zoals in de memorie van toelichting nader is bepaald, een "door de Staat ingesteld en beheerd onderwijs" worden verstaan. Evenwel is in artikel 6 van het ontwerp klaarblijkelijk een onderwijs bedoeld, ingesteld en beheerd hetzij door de provincie, hetzij door de gemeente, hetzij door een particulier, in welke onderstelling, de school eenvoudig door de Staat erkend is. Uit die bedenkingen volgt dat de draagwijdte van artikel 1 nauwkeuriger zou moeten omschreven worden.

Artikel 2 bepaalt onder meer dat de Koning "het statuut en de weddeschalen van het personeel" vaststelt. Het ware wenselijk uitdrukkelijk te verklaren dat de macht om het statuut vast te stellen ook die impliceert om regelen te bepalen in verband met de benoeming en de afzetting van de leden van het personeel. Het onderwijs is immers

geen algemeen bestuur in de zin van artikel 66, tweede lid, van de Grondwet, zodat de Koning de benoeming van de leden van het onderwijzend personeel slechts krachtens een uitdrukkelijke wetsbepaling regelen kan.

Artikel 2, 2°, bepaalt dat de Koning de samenstelling en de bevoegdheden van de bestuurscommissies vaststelt. Blijkens die bepaling zou dus bij iedere school een bestuurscommissie worden opgericht. Het voorontwerp zou zich hierover moeten verklaren en de Koning eventueel met de benoeming van de leden dezer bestuurscommissies moeten belasten.

Volgens artikel 2, 3°, bepaalt de Koning het schoolgeld. Indien de Regering de bedoeling heeft bovendien inschrijvingsgeld voor de examens of andere rechten te doen betalen, zou zulks uitdrukkelijk moeten worden gezegd.

- - - - - -

Dans le délai qui lui a été imposé par la procédure d'urgence, le Conseil d'Etat n'a pu se livrer à un examen approfondi de l'avant-projet de loi réglant l'organisation de l'enseignement technique de l'Etat et instituant un conseil supérieur de l'enseignement technique.

La portée de cet avant-projet est, en ordre principal, de doter l'enseignement technique, institué et administré par l'Etat, du statut légal qui lui fait défaut.

L'article 1er dispose notamment que l'enseignement technique prépare ses élèves à l'exercice d'une profession ou d'un métier et complète leur éducation générale.

Cette définition très large englobe l'enseignement agricole régi par la loi du 15 novembre 1919 portant revision de la loi du 4 avril 1890, ce qui devrait avoir pour conséquence l'insertion de cette législation dans l'avant-projet de loi.

Si l'intention du Gouvernement est, au contraire, de maintenir distincte la législation du 15 novembre 1919 relative à l'enseignement agricole, il conviendrait, pour éviter tout doute, de le dire expressément dans l'article 1er de l'avant-projet. D'autre part, le souci de maintenir deux législations distinctes, l'une régissant l'enseignement technique, l'autre réglant l'enseignement agricole, devrait avoir pour conséquence d'insérer dans la loi du 15 novembre 1919 tout ce qui est relatif à l'enseignement agricole. Dans cet ordre d'idées, le

./..

Conseil d'Etat constate que l'article 3, alinéa 2, de l'avant-projet dispose que la pension des membres du personnel administratif et enseignant des établissements d'enseignement agricole est réglée conformément aux dispositions qui régissent la mise à la retraite des membres du personnel administratif et enseignant de l'enseignement moyen. Cette disposition devrait logiquement être insérée dans la loi du 15 novembre 1919, où elle formerait l'article 3 bis. De même, les dispositions de l'article 6 de l'avant-projet, en tant qu'elles visent l'agréation des écoles agricoles, devraient former l'article 2 bis de la loi du 15 novembre 1919.

Enfin, l'intitulé de l'avant-projet de loi devrait être remanié de manière à faire ressortir que la portée du projet est non seulement de régler l'organisation de l'enseignement technique de l'Etat, mais encore de compléter la loi du 15 novembre 1919 relative à l'enseignement agricole.

Suivant l'article 1er, "la présente loi régit l'enseignement technique organisé par l'Etat". L'expression "enseignement organisé par l'Etat" signifie, ainsi que le fait ressortir l'exposé des motifs, un enseignement "institué et administré par l'Etat". Cependant, l'article 6 du projet vise manifestement un enseignement institué et administré soit par la province, soit par une commune, soit par un particulier, l'école étant, dans cette hypothèse, simplement agréée par l'Etat. Il ressort de ces considérations que la portée de l'article 1er devrait être précisée.

./..

L'article 2 dispose notamment que le Roi détermine "le statut et les barèmes des traitements du personnel". Il serait souhaitable de prévoir expressément que le pouvoir de déterminer le statut implique celui de régler la nomination et la révocation des membres du personnel. En effet, l'enseignement ne constituant pas une administration générale au sens de l'article 66, alinéa 2, de la Constitution, il s'ensuit que la nomination des membres du personnel enseignant ne peut être réglée par le Roi qu'en vertu d'une disposition expresse de la loi.

L'article 2,2° dispose que le Roi détermine la composition et les attributions des commissions administratives. Cette disposition semble impliquer qu'une commission administrative sera créée auprès de chaque école. Il conviendrait que l'avant-projet se prononce à cet égard et charge éventuellement le Roi de nommer les membres des commissions administratives.

Suivant l'article 2, 3°, le Roi détermine les minervals. S'il entre dans les intentions du Gouvernement d'exiger en outre un droit d'inscription aux examens ou d'autres rétributions, il importerait de le prévoir expressément.

VVV. L.1872/2.

Waren aanwezig : Etaient présents :

De Heren : Messieurs:	F. LEPAGE,	raadsheer van State, conseiller d'Etat,	voorzitter président
	D. DECLEIRE, J. COYETTE,	raadsheren van State conseillers d'Etat	
	L. FREDERICQ,	bijzitter van de afdeling wetgeving assesseur de la section de législation	
	J. CYPRES,	adjunct-griffier, greffier adjoint,	griffier greffier.

De overeenstemming tussen de Nederlandse en de Franse tekst werd nagezien onder toezicht van de H. DECLEIRE.

La concordance entre la version néerlandaise et la version française a été vérifiée sous le contrôle de M. DECLEIRE.

DE GRIFFIER - LE GREFFIER,

(get.) J. CYPRES.

DE VOORZITTER - LE PRESIDENT,

(get.) F. LEPAGE.

uitgifte afgeleverd aan de H. Minister van Openbaar Onderwijs.
expédition délivrée à M. le Ministre de l'Instruction publique.

De 1951.

Le 1951.

De Griffier van de Raad van State,

Le Greffier du Conseil d'Etat,

K. MEES.